

ఈవారం కథ

— కె. వరలక్ష్మి

1991

రంజని - నందవాడ భీమారావు

కథల పోటీలో

రూ. 1,116/- బహుమతి

పొందిన కథ

గాజు పళ్లెం

Chidambaram

“రెండు బుల్లి చేతులు వింటిని ఎక్కువెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి ఎప్పట్నుంచో. హమ్మయ్య! ఆ చేతుల ప్రయత్నం ఫలించింది. బాణాన్ని వింటికి సంధించి.. లాగి..లాగి.. వదిలేసామ్, అబ్బా...”!

28-2-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య వారపత్రిక

మూడంకె వేసి ముణగదీసుకు పడుకున్న గంగ కడుపులోని బిడ్డ కదలికకి ఉలిక్కిపడి కలలోంచి మెలకువలో కొచ్చింది. మూడుల్లా గుచ్చుతున్న కంకర గుట్ట మీద భారంగా వెల్లకిలా తిరిగింది. ఎర్రని అగ్నిపూల గుత్తుల మధ్య నుంచి ఎండ నిష్పకణకల్లా కళ్లల్లోకి దూకింది. చలుక్కున మోచేతిని కళ్ల మీద కప్పకుంది. వీదో అనుమానం వచ్చి మోచెయ్యి నందు నుంచి ప్లేషను గేలు వైపు చూసింది. గేలు కవతల

ఫెన్సింగు కానుకుని పోర్లరు గన్నిగాడు బీడి తాగుతూ ఆకలి కళ్లతో గంగని తినేసేలా చూస్తున్నాడు.

‘చీ ఎదనా’ అని తిట్టుకుని అటు తిరిగిపోయింది గంగ. ఆమెకి వాడి చూపులేం కొత్తకాదు. ‘ఎప్పుడూ అదే యావ ఎదవ సచ్చివోడికి’ అనుకుంది. ఒక్క టెండు సార్లు ప్రయత్నించి ఆమె చేత తలమొయ్యూ చినాట్లు తిని కేవలం చూపుల్లోనే తృప్తిపడుతున్నాడు ప్రస్తుతం గన్నిగాడు.

పొద్దుట్టుంచి టీవీశైలా పడవి ఖాళీ కడుపులో బిడ్డ ఆకలికి కాబోలు లుంగలు తిరుగుతోంది. చీర పొత్తికల్లో చెయిదూర్చి పొత్తికడుపునోసారి తడుముకుంది గంగ. చేతి మీద చాచి తన్నిన బిడ్డ కాలుని అందుకోవాలని విఫల ప్రయత్నం చేసింది. కొంతసేపు ఇటు పటు క్లోబోతే అటు, అటు పటుక్లోబోతే ఇటు కదులుతున్న బిడ్డతో ఆడింది.

కొంతసేపటికి విసుగొచ్చి ఆట మానేసింది.

సన్నని మంటలాగా ఆకలి మొదలయింది కడుపులో. లేవడానిక్కూడా ఓపిక లేనంత నిస్సత్తువగా వుంది. ఆకల్లోబాటు గంగని పళ్ళాత్రాపం కూడా కొంచెం కొంచెంగా తినడానికి సిద్ధమైంది.

అసలా బోడి దాన్తో తగువు పడకుండా ఉండాలింది. వాగి వాగి దాని నోరే నెప్పెట్టి రెండు చేతులా మూసుకునేది. తగువుపడి మాత్రం తను సాధించిందేం వుంది? చెయ్యి వెనక్కి చాచి తల కిందున్న గుడ్డల మూట మధ్యలో పదిలంగా పాత కోకలు చుట్టపెట్టిన గాజు పళ్ళాన్తోసారి తడిచి చూసుకుంది.

ఆ బోడిది విసిరిన విసురుకీ గాజుపళ్లెం భళ్ళుమనేదే, సమయానికి సరిగ్గా తను పట్టుకునుండకపోతే. అప్పటికీ అంచు మీద చిన్న పెచ్చాడిపోయింది. తన ప్రాణం గిలగిలా కొట్టుకుంది. అసలా బోడిదానికి తనని ఆళ్ళ కూడా తీసుకెళ్లడం ఇష్టం లేకే ఇంత నాలుకమాడింది.

నెమ్మదిగా లేచి చెట్టుకు చేరబడి కూర్చుంది గంగ. ఒళ్లంతా పచ్చి ముద్దలాగుంది. చేతులు ముందుకి చాపి చూసుకుంది. అది గోళ్లతో గీరిన చారలు రక్తాలు పేరుకుపోయినై. దుబ్బులాగున్న తన జాబ్బుని చేతికి చుట్టుకుని వంగదీసి ఏపు మీద గుద్దిన గుడ్డలకి తన ప్రాణం కడెక్కిపోయినట్టైంది. రోగిష్టదానా ఎప్పుడూ మూలుగుతా వుండే బోడిదాని చేతుల్లో అంత బలం ఎక్కణ్ణుంచాచ్చిందో!

పొద్దున్నే జరిగిన గొడవ గుర్తుకొచ్చిన గంగకి ఏడు సాచ్చింది — బోడమ్మ నలుగురు పిల్లల్ని అట్టిద్దర్ని ఇట్టిద్దర్ని నేసుకుని గాఢ నిద్దల్లో ఉన్న గంగ చెవులు హోరెత్తిపోయే కేకలు ఏడుపుల మధ్య తుల్లిపడి లేచి కూర్చుంది. తూర్పుకా తెల్లబడలేదు. గోదావరి స్టేషన్లోకి ఏదో బందొచ్చి అగినట్టైంది, స్టేషనంతా సందడిగా వుంది. గుడిసెల్లోని జనం అటూ ఇటూ పరుగులెడుతూ గిన్నెలూ, తపేలాలూ మూలులు కట్టు కుంటున్నారు. గుడ్డి సూరయ్య తాత తడుంకుని తడుం కుని పొయ్యిలో సగం కాలి అరిన కట్టెపుల్లల్ని కాలకుండా మిగిలిన రెండు పుల్లల్లోనూ కలిపి కడుతున్నాడు. అటు పక్క స్టేషన్లోంచి, ఇటు పక్క కలా కేంద్రం అవరణ లోంచి లైట్లు పట్టపగల్గా వెలుతుర్ని కురిపిస్తున్నాయి. బండి దిగిన జనం బద్దకంగా స్టేషన్లోంచి బైటికొస్తున్నారు.

ఏం జరుగుతోందో కొంత సేపటివరకూ గంగకి అర్థం కాలేదు.

గుడిసెలపైన ఆచారవగా వేసుకున్న ఆకుల్ని, గోవె పట్టాల్ని ఆదరా బాదరా విప్పి పోగులు పెట్టుకుంటున్నారు కొందరు. కుండల్ని, గిన్నెల్ని గోవె సంచుల్లో వేసి మూటలు కడుతున్నారు మరికొందరు.

“ఏయే, గుడిసె... నం...! కళ్లం పడతాలేదేటి? రాజాగోరల్లే తొంగున్నావ్. వెగు వెగు. వెగిసి గుడ్డా గుడుమా అన్నీ మూటలు గట్టు తెల్లారిందంటే మున్న పొట్టి మొగుళ్ళవేస్తారు. ఇయ్ కూడా దక్కకుండా

కొత్తగా ఓపెన్ చేసిన హోటల్ కు మొదటి రోజే ఒక్క కస్టమరూ రాకపోయే సరికి దోవన పోయే రామారావును ప్రాప్తైటరు పిలిచి “రండి మాస్టారూ. రూపాయి పావలాకే ఫుల్ మిల్స్ పెడుతున్నాం” అన్నాడు.

“లేదండి నేను ఆత్మహత్య చేసుకోవ లానికి వెళుతున్నాను. ఈసారి వచ్చినప్పుడు తింటా కదా” అంటూ వెళ్ళ బోయాడు రామారావు.

“అయితే ఎక్కడికో. వెళ్ళటం దేనికి? ఒక్కసారి భోంచేస్తే పనయి పోతుంది గదా” అన్నాడు హోటల్ ప్రాప్తయిటర్.

- కోగంటి మురళీకృష్ణ, ఒంగోలు

తరినేతారు” బోడమ్మ గుడిసెలో పడుకునే అరుస్తోంది. గంగ చివుక్కున లేచి నిలబడింది. ఆ ఊపుకి ఎడం మక్కె పట్టేసిపట్టయింది. అసలే నిద్ర చాలని బద్దకం. ఒళ్ళ మందుకుపోయింది గంగకి.

“గుడిసెలోంచి కాళ్ళు సగం బైటికి సాపి గుమ్మాని కడ్డంగా తొంగున్నావు. నేనేటి సేపేది? ముందు ముప్పు వెగిసి బైటికి రా.”

మున్నిపొట్టి వాళ్ళ ముందు రోజు సాయంకాలం వచ్చి అందరి సేర్కూ రాసుకుని వెళ్లారు. సారంగధరుడి మెట్ట దగ్గర, క్యారీల పక్కన అందరికీ గుడిసె లేసుకోడానికి స్థలాల్నిస్తారట. పుష్కరాలకు ఊరిని అందంగా కప్పించేలా చెయ్యాలని మున్నిపొట్టివారి తాపత్రయం. పట్టుం ఒంటి మీది ‘గాయాల్లాంటి మురికి గుంటల్ని ఓ పక్క తాత్కాలికంగా వూడ్చుకొస్తున్నారు. ఆ పైన ‘కురుపుల్లాంటి’ ఆక్రమిత పూరిగుడిసెల్ని (ఈ ప్రత్యేక రచయితది కాదు ప్రతికా విలేకరులది) సమూలంగా పెకలించెయ్యదల్చుకున్నారు. అలా పెకలించేసేక ఓ చోటంటూ చూపించకపోతే అణిచేసిన సెగ గడ్డల్లాగా మరోచోట అని తెల్లారేసరికి ప్రత్యక్షమైపోతాయని వారికి అనుభవపూర్వకంగా తెలిడం వలన ప్రత్యామ్నాయంగా ఊరికి దూరంగా గుట్టల మధ్య ఒక్కొక్క కుటుంబానికి నాలుగడుగుల స్థలాన్ని కేటాయించారు. ‘మనిషి చస్తేనే ఆరడుగుల నేల కావాలే, నాలుగడుగుల జాగాలో గుంపులు గుంపులుగా పిల్లాజెల్లల్లో ఎలాగ బతకాలా నా కొ..రా’ అని ఎవరూ అడగలేదు. అడగరు, ఎందుకంటే పేరుకి ఓ గుడిసెంటూ వుంటుందేకాని, వాళ్లలో

ఎవరూ రోజంతా గుడిసెలో వున్న పాపాన పోరు. ఆదా మగా అంతా కూలీ నాలీ చేసుకోడానికి పోతూ ముసలాళ్ళనీ, అంగవైకల్యం వున్నవాళ్ళనీ, అయిదేళ్ళ దాటని పసివాళ్ళనీ ఖాలీ డబ్బాలిచ్చి ఏ రైల్వే స్టేషన్లోనో, ఏ గుడి ముంగిటో, ఏ మసీదు వాకిట్లోనో కూర్చోబెట్టిపోతారు. రాతికంతా గుడిసె దగ్గరకి వస్తూ వస్తూ తమ సంపాదన లోంచి దార్లో దొరికిందేదో కొనుక్కు తినేసి కడుపు వింపుకుంటారు. ఏ చేపల పులుసు తినాలనిపించి నప్పడో తప్ప అక్కడి పొయ్యిలు రాజుకోవు.

వయసులో వున్న పెళ్ళికాని మగ కుర్రాళ్ళు ఏ స్టాప్ సారం మీదో తెల్లారేదాకా ఓ కునుకు తీసేస్తారు. తోడున్న జంటలు మాత్రం కాళ్ళు లోపలికి తీసుకుంటే తలలూ, తలలు ముడుచుకుంటే కాళ్ళూ బైటికొచ్చే ఆ గుడిసెల్లో ముడుచుకుపోయి కాపురాలు చేసేస్తుంటారు. తలుపు ద్వారంలేని ఆ గుడిసెల్లోంచి తమ కదలికలు అందరికీ బట్టబయలేనన్న విషయం తెలిసి కూడా ఏ దుప్పటి ముసుగులోనో బహిరంగంగా రహస్యాన్ని కాపాడుకుంటూ వుంటారు.

ప్రస్తుతం అక్కడి వాళ్లంతా కొత్త చోటికి చేరబోయే ఉత్సాహంలో వున్నారు. ఇప్పుడెళ్ళబోయే స్థలాన్ని గవు ర్మెంటు తమకి నికరంగా పట్టాలు రాసిచ్చేస్తాదని రాత్రే కథలు కథలుగా చెప్పేసుకున్నారు. అంత దూరం వడవలేని ముసలాళ్ళ మాత్రం “మీకేం పిచ్చేటల్లా, మననేం ఆళ్ళ సుట్టాలనా బందుగులనా, మనకాడ ఒక్క పైసా ఉచ్చుకోకుండా ఉత్తినే మనకి తలలు రాసిచ్చెయ్య లానికి? అదిగాకండా పుష్కరల్లో గోదారమ్మకి, ఊరికి దూరంగా పోయి మనం చేసేదేటంట? నాలుగు డబ్బు లొచ్చి ఏళకి ఇయ్యేం పొయ్యికాలం బుద్దులొచ్చేయిరా మీకు? అల్లిచ్చే తలాల్ని వెత్తివెట్టుకుపోతారేటి ఎవ్వలైనా? అయినా మనకి ఏ రోజు కారోజు పొట్టలోకి కూడుండాల గానీ, ఇల్లా వాకిళ్ళూ మనకేం చేసుకుంటాం, ఇయ్యాలిక్కడుంటాం, రేపెక్కడుంటావో ఆ పరమాత్ముడికే ఎరిక. అందుకని ఆళ్ళ సూపిచ్చే మోసేతి మీద తేనె సుక్కని వమ్ముకుని అరిచేతిలోది అవతల పారేసుకో కండి. టేసనుకి ఈ పక్క నించి పొమ్మంటే ఆ పక్క తెల్లి గుడిసేసుకోవాల. ఆ పక్క నించి పొమ్మంటే మల్లి ఈ పక్క కొచ్చెయ్యాల” అని హితవులు చెప్పారు.

గేటుకి చేరబడి బీడి కాల్చుకుంటున్న స్వేపరు ఏసోబు మాత్రం ఆరిపోయిన బీడి ముక్కుని తుపుక్కున ఉమ్మేసి “ఓరి ఎదవల్లారా! రాజమండ్రికి ఇదేవన్నా ఉత్తుత్తి సోకమకుంతన్నారేటి, పుష్కరాల సోకు. కళ్ళు జి గేల్మనిపోవాలని మునిసిపాలిటీసెలో అయ్యగార్లు సెప్ప కుంతంటే ఇన్నాను. తెల్లారేతలికల్లా మీరిక్కణ్ణించి కదలకపోయేరో, ఇంకంటే, మీకు గోవి సంచులూ గుడ్డముక్కలూ కూడా దక్కవు. నా మాటినుకోని మంచిగా ఎలిపోండి. పుష్కరాలైపోయిన మర్నాటికెలాగా మీరిక్కడికి రాకా తప్పదు, ఆ బాబులందరూ సూసీ సూట్లూరుకోకా తప్పదు” అన్నాడు.

ఆ మాటలకి అందరూ కట్టుబడిపోయారు. మురిక్కాలనల్ని జల్లెడ పట్టే మూలచ్చి మాత్రం ఏ వెరగనట్టు ఏసోబు పక్కతెల్లి నుంచుని బొడ్డోనించి మడతలు పడి మూసిపోయిన రూపాయి కాయితం ఒక

28-2-92 ఆంధ్రజ్యోతి సవిత్ర నారసామి

కోరమాండల్ సిమెంట్స్ లిమిటెడ్ వారి భీమ సిమెంట్స్

దాన్ని తీసి వాడి చెయ్యండుకుని రహస్యంగా వాడి గుప్పిట్లో కుక్కింది. "ఓరేసోబూ, వా కొడకా! పుస్క రాల్లెన మర్నాడు తెల్లారీపాలికల్లా నేనూ, వా కుక్కిళ్ళా ఇక్కడుంటాం. ఈ సోలు మాత్రం ఎవరూ ఆక్కర మించెయ్యకుండా నూసిపెట్టు నాయన్నాయనా! పచ్చి నీ కడుపునుడతాను" అని బతిమాలింది.

నిసోబూ కుదరదని కొంచెంసేపు బెట్టుచేసి, మరో రూపాయి చిల్లర డబ్బులుచ్చుకుని 'సరే'నని అభయ మిచ్చేడు.

బోడమ్మ కాళ్ళ ముందుకు జరుపుతూ గుడిసె లోంచి బైట పడింది. ఇంకా నిద్రలో పున్న నలుగురు పిల్లల్ని నాలుగంటించి లేపి కూర్చోబెట్టింది. బోడమ్మ బైటికొచ్చిన కంఠలోంచి గంగ లోపలికి దూరింది. ఒక పాత కోక పరిచి పున్న నాలుగు గిన్నెలూ చట్టలూ సర్దడం మొదలుపెట్టింది. ఈ లోపల బోడమ్మ గుడిసె వైన వేసిన గోనె ముక్కలు రెండూ లాగి పక్కన పడేసి, మూడు నేపులా నింబెట్టిన తడిక ముక్కల్ని జాగ్రత్తగా పెకలించమని పిల్లలకి పురమాయింది. పిల్లలు ఆ తడకల్ని గుంజడం మొదలుపెట్టారు. అదిగో అక్కడే అనుకోకుండా గొడవ మొదలైంది.

తడకకి చేరబెట్టిన గాజ పళ్లెం తడక గుంజడంతో ముందుకి పడిపోయింది. పడి పడ్డమే అంచు మీద అంగుళం మేర పగులిచ్చింది. ఆ గాజ పళ్లెం గంగకి ప్రాణం. తన పుట్టింటి నుంచి తెచ్చుకున్న ఏకైక సామగ్రి అదే. దాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుకుంటూ వస్తోంది. ఆ పళ్లెనికి అంచు పగులిపోగానే గంగకి గుండెలో ఎవరో కత్తి దింపినట్లైంది.

ఉక్రోశం పట్టలేక తడక గుంజాతున్న పేరిగాణ్ణి పట్టుకుని వీపు మీద చెళ్ళనుని ఒక్కటేసింది. అది చూసి బోడమ్మకి ఉడుకెత్తిపోయింది.

"ఓసి నీ సేతుండిసోనూ, రంకు నా సైతీ! నీ కేం పాయికాలవోచ్చిందే, అల్లంత దెబ్బ కొట్టేసేనూ" అంది కాలికావతారం ఎత్తేసి.

"కొడతానా సంపేతానా ఎదవని. సచ్చివోడు నా గాజపళ్లెన్ని.."

గంగని మూట పూర్తిచెయ్యనీకుండా బోడమ్మ అందు కుంది "ఓలబ్బో గాజ పర్రెం. అమ్మగారింటి కాణ్ణుంచి అట్టుకొచ్చింది అరణం. నాకు మండు కొచ్చిందంటే నేంకేసి కొట్టిసి నాలుగు పెక్కలు సేసి గల్లు జాగర్ర" గాజ పళ్లెన్ని గంగ మీదికి విసిరేసింది బోడమ్మ.

"సిదీ, సెయ్ నంజా, నాలుక్కూడు. రెండు ముక్కలు సెయ్ నూద్దాం. నీ బుర్ర కూడా రొండు పెక్కలైపోర్ది దెబ్బకీ" ఆ పక్కనే పడున్న కట్టె పేడు వోదాన్ని చేతిలోకి తీసుకుంది గంగ.

గంగ చేతిలో కట్టెపేడు చూడగానే బోడమ్మ నిధిగిరిపోయేటట్టు రాగం లంకించుకుంది "ఓలమ్మో లమ్మో! ఈ దొంగలం.. ఈ దొమ్మరి సాని, నా మొగుళ్ళి పళ్లె నినుకుని నా కావరంలో నిప్పలేసింది, నా మొగుళ్ళి పాట్లవెట్టేసుకుంది గాకుండా ఇంక నన్ను సంపెయ్యడానికి తయారైందిరో బాబో" కూర్చుని నెత్తిన రెండు చేతులూ పెట్టుకుని రాగాల్సి రాగాల్సి

"బాబో! ఆసీసరు గారేనా మాట్లాడేది? మీ ఆసీమలో క్లర్కు రామారావుకు పెద్ద ఏక్కిడెంటు జరిగింది. పది రోజులు ఆసీ మకు రావటానికి వీలుపడదు. ప్రస్తుతం ఎమర్జెన్సీ వార్డులో వున్నాడు" "ఎవరు మాట్లాడేది?" "రామారావు ఇంటి ప్రక్కతన్ని పేరు వాగేళ్ళరరావుండీ. "అహా! అలాగా! మీ ఫోనులో క్రికెట్ కామెంటరీ వినపడుతోంది. ఇప్పుడు ఇండియా స్కోరెంత?" అడిగాడు ఆసీ సరు వాగేళ్ళరరావును. "ఒక్క నిమిషం. ఈ క్రికెట్టు నాకు తెలిసి వావదు. అరేయ్ రామారావు ఇండియా స్కోరెంత?" అంటూ అడిగాడు. అంతే రామారావు ఇక ఆసీమకెళ్ళాల్సిన అవసరం లేకపోయింది. - కోగంటి మురళీకృష్ణ, ఒంగోలు.

మొగుళ్ళి తల్చుకుని విడుపు మొదలుపెట్టింది. అది చూసి చిత్తరసోయిన గంగ కట్టెని కిందపడేసింది.

కట్టెవైతే పడేసింది కానీ, సాంగుకొస్తున్న ఉక్రోశిన్ని ఆపుకోలేకపోయింది.

"పోపోయే రోగిష్టి నంజా! నువ్వు పనికి రాని దొక్కు నంజననే కదా ఆడు నన్ను తెచ్చుకున్నాడు" అంది బోడమ్మని ఎక్కడ కొట్టాలో అక్కడ కొట్టేనని మురిసి పోతూ. ఆమె మురిసెం ఎంతోసేపు నిలవలేదు. బోడమ్మ దెబ్బ తిన్న పులిలాగ క్షణంలో ఎగిరి దూకి గంగ జాట్టు పడ్డేసుకుంది. ఆ జాట్టును చేతికి మెలిపెట్టుకుని వంచి, వీపు మీద గుట్టె గుట్టెను గుద్దింది. కాని ఆమె కెంతసేపూ రెండు చేతులూ అడ్డం పెట్టుకుని తన గర్భం మీద దెబ్బ పడకుండా కాపాడుకోదానికే సరిపోయింది. కొట్టి కొట్టి బోడమ్మ, దెబ్బలు తిని తిని గంగా సామ్యుస్లిపోయేరు.

తెల్లారి ఆరు గంటల వేళకంతా అందరూ మూటలో సిద్దమైపోయేరు.

ఎలాగో ఓసిక చేసుకుని గంగ కూడా తన గుడ్డల్లో గాజపళ్లెం జాగ్రత్తగా పెట్టి మూట కట్టుకుంది.

ఆనెం కళా కేంద్రం గోడ పాడవునా గుడిసెలు పీకేసిన ఆనవాలు తప్ప మరేం మిగలేదు.

కేవో లో టి అమ్ముకునే కుర్రాడొస్తే అందరూ టి నీళ్ళ కడుపులో పోసుకున్నారు. తనూ టి తాగుదామని గంగ మొట్టే వెతుక్కుంటే బొడ్డో దోపుకున్న అర్థ రూపాయి చిల్ల కవనల్లేదు. చెట్టు వెనక్కెళ్ళి గబగబా చీర కుచ్చిళ్ళిని పీకేసి చూసుకుంది. ఉహూ. ఇండాకటి కొట్లాలలో ఎక్కడో పడిపోయినట్టుంది. ఆక చావక

చాలాసేపు వెతుక్కుంది గంగ. దొరకలేదు. పోనీ ఎవరైనా 'ఈ టి నీళ్లు తాగు' అంటారేమోనని చూసింది. ఎవరూ అవలేదు. టి కుక్కిలో అరువివ్వ నన్నాడు. "ఇక్కణ్ణించి ఎల్లిపోతన్నారూ కదా" అన్నాడు. ఆ మూట విని బోడమ్మ గయ్యమని లేచింది మళ్ళీ.

"అదెక్కడి కొత్తాది నా సవితి? దాని కెప్పుడూ బొట్టెట్టి బూములియ్యలేదు. నా మొగుడికి నేను నీతైన పెల్లెన్ని కాబట్టి గప్పుర్యెంట్లో నాకూ, నా చిడ్డలకీ ఇచ్చేదు. ఇలాంటి అడ్డవైన గుంట ముండలకీ ఇచ్చెయ్య లానికి ఆడేం తెలివలేనోడు కాదు."

"నీ టి నీళ్లు తాగాపోతే నేనేం సచ్చిపోస్తే, ఎల్లెల్లు" అని అవనవరంగా టి కుక్కి కనురుకుని అటు తిరిగి కూర్చుంది గంగ.

విడు గంటల కంతా మున్నిపాల్లివార్ల మనిషొచ్చి అందరూ ఎక్కడికెళ్లాలో చెప్పేసిపోయాడు. వరసగా పేర్లు చదివేటప్పుడు ఆ లిస్టులో బోడమ్మ పేరుంది కాని, గంగ పేరు లేదు.

నాలుగైదు రోజుల క్రితం అందరూ పేర్లిస్తా పుంటే బోడమ్మూ, పిల్లలూ ఎక్కడుంటే తనూ అక్కడే కదా అనే ధీమాతో గంగ తన పేరివ్వలేదు.

"ఆ , ఇయ్యన్నీ మామూలే, ఇలాంటి గొడవలు ఎన్నిపార్లు జరగలేదు! ఈ బోడిదాని కవలే ఒళ్ళొంగదు. నేను లేకపోతే దీనికి తిండి పెట్టేవోళ్లవరు?" అనుకుంది ధీమాగా.

వెం రోజుల క్రితం అతిసారం వచ్చి రాజయ్య పోయినప్పట్టుంచి గంగ ఆ కుటుంబానికి మొగ దిక్కులా నిలబడింది. నలుగురు పిల్లల్ని వెంటేసుకుని బజార్లోకి పోయి పవారి దుకాణాలకి మూటలూ, గంసలూ మోసి రోజుకి అయిదొరూపాయలు సంపా దించుకొస్తోంది. నూకలు కొనుక్కొచ్చి, ఏవేలైనా పాయికా రాజేసి గంగ నండిపొయ్యాలిందే, బోడమ్మ మాత్రం ముణగదీసుకు పడుకుని కదలదు. ఇక్కడి పూచికపుల్ల తీసి అక్కడ పెట్టదు. 'నీ వం'టే రోగం అంటుంది. 'నేళకి లేచి గిన్నెడన్నం ముప్పొద్దులా తినే దానికి నీం మాయరోగవో' అనుకుంటుంది గంగ. బెటు వ్రేస్తూ అటు తిరిగి కూర్చున్న గంగ వొదిలేసి వెళ్లిపోయేరంతా. ఆక చావని గంగ వాళ్ళ కనుమరుగయ్యే వరకూ చూస్తూనే వుంది. తను పెంచిన ఆఖరోడైనా వెనక్కొచ్చి "చిన్నమ్మా, నువ్ రాయే" అంటాడేమో పని. అలా జరగలేదు. అప్పుడు సాంగుకొచ్చేయి గంగకి గోదావరన్ని కప్పిళ్ళ. ఒక్కసారిగా ఆకాశంలో మబ్బులు కమ్ముకొచ్చేయి. పన్నగా చినుకులు ప్రారంభమయ్యేయి.

భారంగా లేచి, మూట చంకనేసుకుని ఒక్క నిమిషం ఆలోచించింది గంగ అటు స్టేషన్లోకి పోదానూ, ఇటు కళా కేంద్రం ఆవరణలోకి పోదానూ అని. తను మంచున్న గోడ వెనకే పున్న కళా కేంద్రమే దగ్గరగా లోచింది. అదిగాక స్టేషన్లో గప్పిగాడి పోరాకటి.

చుట్టు తిరిగి గేట్లోంచి తిరిగొచ్చి కళా కేంద్రం మెట్లన్నీ ఎక్కేసరికి అలుపొచ్చింది గంగకి. ఆయాస పడుతూ స్తంభానికి చేరబడి కూర్చుండిపోయింది. మొట్టమొదటిసారి రాజమండ్రి రావడం గుర్తుకొచ్చింది. చిల్ల గిన్నెలకి మాట్లెయ్యడానికి తను ఊరొచ్చిన

28-2-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ

కడుపు కేసి చూస్తూ.

"ఆ సచ్చిందలా వాగితే మాత్రం నాకిది బరువెలా అవుతాది? నా బిడ్డ, నా రగతంలో రగతం, ఇక మీద ఈడే కదా నాకు లోదూ నీదా" అనుకుంది ఆస్వయంగా కడుపు వేపు చూసుకుంటూ. "అడికి అన్నం తినే వయసాచేక గాజు పల్లెలోనే అన్నం తినిపించాలి" అనుకుంది గర్వంగా. అందర్లాగా ఆడు సత్తుగిన్నెల్లో తినడు.

టైమెంతైందోగాని మబ్బులు దట్టంగా మూసేసి పొద్దుగూకినట్టే వుంది. కడుపులో కదిలికదిలి ఇక ఒక కేసిక లేనట్టు ఆగిపోయింది బిడ్డ. పొత్తికడుపు బిగబట్టుకు పోయినట్టుంది. ఆకలికి శోషించినట్టేపోతోంది. గంగని తన కడుపులో ఆకలి కన్నా, బిడ్డ కడుపులో ఆకలి ఎక్కువ బాధిస్తోంది. ఏ వేడి గంజో సోసి బిడ్డని లేపాలి. కడుపులో బిడ్డ కదలకపోతే ప్రమాదం అని బుచ్చిది చెప్పిన మూట గుర్తుకొచ్చి నడికిపోయింది.

ఎవరైనా అడిగితే గుప్పేడన్నం పెడతారేమో అనిపించింది. కాని, దరిదాపుల్లో ఎక్కడా ఇల్లే లేవు.

పగలంతా పడుకున్న అప్పరా లాడ్డి గదులు రాత్రికి లైట్లతో సంగారించుకుంటున్నాయి. ఆ పక్క హోటల్లోంచి వస్తున్న కమ్మని పోపుల పరిమళానికి గంగకి నోట్లో నీళ్ళూరిపోతున్నాయి.

ఇంకా పొద్దుగూకితే వాచ్ మేన్ అక్కడుండనియ్యదని గంగకి తెలుసు. హోరున కురుస్తున్న ఆ వర్షంలో మూటని పదిలంగా గుండెకి హత్తుకుని మెట్లు దిగింది గంగ. కళా కేంద్రం గేటు ముందుండే తోపుడు బళ్ళ దుకాణాల జాడే లేదు. ఎటుపోవాలో దిక్కులోచక. తడుస్తూ గేటు ముందు ఆగిపోయింది. సాత పోలీస్ క్వార్టర్స్ వైపు వెళ్ళి కాస్త గంజి అడుక్కుందామని నిశ్చయించుకుంది. అగ్నిపూల చెట్ల కింది కొచ్చాక కాలు కదలక అలా నిలబడిపోయింది.

నీళ్ళుల్లో ఎక్కడా జననంవారం లేదు. నిన్న ఈ సమయానికి అక్కడ జన నివాసాలుండేవి అంటే ఎవరూ నమ్మలేరు. అప్పుడే పకుపుల సంత ముగిసి నలు దింది ఆ ప్రాంత మంతా. వదిలేసిన చింకి సాతలూ, పగిలిన కుండపెంకులూ, పెంటపోగుల్లో నానకి తడిసి పరమ రొచ్చుగా వుంది. గుడ్డ తాత ఇటికల పాయి్య మాత్రం వదిలో సగం మునిగి ధ్యానంలో వున్న యోగిలా వుంది.

గంగ మనసు మార్చుకుని కుడి పక్కకి తిరిగి స్టేషన్లోకి నడిచింది. అడుగు తీసి అడుగేస్తూంటే కుడి దొక్కలో కలుక్కుమంటోంది. అది ఆకలి నొప్పని ఆమెకి తెలుసు. పస్తులుండడం ఆమెకి కొత్తేమీ కాదు. కాని, ఈ రోజు ఈ ఆకలి దుర్భరంగా వుంది. బిడ్డ కదలని స్పృహ ఆమె గుండెని నొక్కేస్తోంది. కొత్తగా కట్టిన స్టేషను ఆవరణలోకి అడుగుపెడుతూనే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఆమె కళ్ళు గవ్విగాడి కోసం వెలి కాాయి. ఈ చివరి నుంచి ఆ చివరి దాకా కాళ్ళిడ్చు కుంటూ తిరిగింది గంగ. 'ఒకవేళ అవతల స్టాప్ సాం మీదున్నాడేమో' అనుకుంది. బ్రెడ్డి ఎక్కి దిగి రైర్యం చెయ్యలేకపోయింది.

ఏదో బండొస్తున్నట్టుంది. స్టేషన్లో అలబడి పెరి

ఆ ఈగా... ఈ ఈగా ఒకటి కాదు

ఒకసారి వార్లీ చాస్టిన్ ని అతని మిత్రుడు అల్పాచార విందుకి ఆహ్వానించాడు. ఆ ప్రవచన ప్రసిద్ధ హాస్య నటుడికి స్వయంగా వడ్డెస్తూ ఆ అదృష్టానికి ఆ మిత్రుడు ఆనందిస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఒక ఈగా చాస్టిన్ ముందున్న స్టేజీలోని పదార్థాల మీద వాలడానికి ప్రయత్నించడం మొదలు పెట్టింది. చాస్టిన్ దానిని వాలకుండా చేతితో తరమడం మొదలు పెట్టాడు. ఆ ఈగా చాస్టిన్ ని తెగ విసిగించడం ప్రారంభిస్తే చాస్టిన్ ఇక దానిని చంపడమే సంచలనమకుని ఎంతో ప్రయత్నించాడు. అయినా అది చాస్టిన్ కి అందలేదు. కొంతసేపు కవిపించని ఈగా టేబిల్ మీద చాస్టిన్ కి దగ్గరగా వాలింది. చాస్టిన్ ఈగాని ఈసారి మలభంగా చంపవచ్చు. కాని చంపలేదు.

ఈ 'ప్రహవనం' అంతా గమనిస్తున్న చాస్టిన్ మిత్రుడు, చాస్టిన్ ని "ఇంకా ఈగాని చంపడానికి ప్రయత్నించినా అది దొరకలేదు. ఇప్పుడు అది దొరికినా మీరు చంపడం లేదు. ఏమిటి" అడిగాడు.

దానికి హాస్యానికి తొలి భాష్యం చెప్పిన వార్లీ చాస్టిన్ "ఆ ఈగా ఈ ఈగా ఒకటి కాదు" అన్నాడు సీరియస్ గా!

- బంటి

గింది. ఆ జనం మధ్య పిచ్చిదాల్లా తిరుగుతోంది గంగ. మధ్య మధ్య క్రీసీడలో నిలబడి కడుపు తడిచి చూసు కుంటోంది. ఉ హూ, బిడ్డలో చలనం లేదు. ఆమె అమ్మ మనసు తల్లడిల్లిపోతోంది. ఇంకా వేల మీద పడని, రూపం కూడా తెలివి బిడ్డ కోసం ఆమె హృదయం ఒకటే కొట్టుకుంటోంది. ఇప్పుడింక వాళ్ళే బతికించుకో దానికి ఏం చెయ్యదానికైనా సిద్ధమే.

టీ లాగే దబ్బులైనా దొరుకుతాయేమోనని ప్రయాణీకులు ఒకల్లిద్దరు దగ్గర చెయ్యి వాపబోయింది. అల నాలు లేని పని - ఆమె చెయ్యి వెనక్కి వచ్చేస్తోంది. బండొచ్చే తొందర్లో ఎవరూ గంగని పట్టించుకోవడం లేదు.

ఒకల్లిద్దరు పోర్లర్లని గవ్విగాడి కోసం అడిగి చూసింది. పొద్దుపోయేక ఆల్లెవరూ చూడలేదన్నారు. అన్నారం గాడై "ఏంటి సంగతి" అని కమ్మకొట్టి వెకిలిగా

వచ్చేడు. దిక్కులోచక గుడ్ల నీళ్ళు కుక్కుకుంటూ క్రీసీడలో అలాగే చలికింబడిపోయింది. వాన కొంత తెరిపిచ్చింది. 'తొమ్మిదో పదో అయ్యుంటాది' అను కుంది గంగ. సాత బ్రెడ్డి మీంచి రోకలి బండలాగా పొక్కుంటూ వచ్చిన బండి కీచుమని గోలపెడుతూ స్టేషన్లో ఆగింది. అగిన బండిలోంచి రెండు మూట్ కేసులు వెల్లిన పెట్టుకుని దిగేడు గవ్విగాడు. "ఇంటి కెళ్లి కూడు తిని వస్తన్నాడన్న మాట" అనుకుంది. పత్తుకంచంలో తెల్లగా పల్లెపూలలాగా విచ్చుకున్న అన్నం కళ్ళ ముందు కదిలింది గంగకి. ఆకలి రెట్టించింది.

బండెల్లిపోయేక స్థినితంగా గంగ కూచున్న చీకటి వ్రంభం దగ్గరి కొచ్చేడు గవ్విగాడు. "సందేల ఏంచి వన్నడుగుతున్నావంట, ఏంటి సంగతి?" అన్నాడు కళ్ళు చికిలించి చూస్తూ. వెలుగులో నిలబడి వున్న వాడి కళ్ళు ఎర్ర జీరలో చిరతపులి కళ్ళలా మెరుస్తున్నాయి. వాడు లాగి వున్నాడని అర్థమైంది గంగకి.

"ఏటి, వెప్పేనేటి" అన్నాడు వాడు విసుగ్గా. పొద్దున్న గంగ చూసిన ఫిత్నారపు చూపింకా మర్చి పోలేడు వాడు.

నీలైనంత అణకువని గొంతులోకి తెచ్చుకుని జాలిగా అంది గంగ - "ఏం లేదూ... ఆకలి... ఆకలేతా వుంది. ఒక బన్నూ, కాసిన్ని టీ నీళ్ళూ కొనిపెడతా వేమోనని..." గంగ పరిస్థితి అర్థమైంది గవ్విగాడికి. ఆకలెలాంటిదో వాడికి బాగా తెలుసు.

"సరే, కొనిపెడతా నమకో, వా కేటి లాబం?" అడిగేడు కపిగా.

గంగ ఒక్క నిమిషం మానంగా వుంది. తర్వాత తెగించిన దానిలా అంది "నీకేం కావాలో తిమకో..." అమె స్వరం కీచుగా జీరబోయింది.

"అవితే వాలోరా" ఎగిరి గంజేసినంత హుషారుగా అన్నాడు గవ్విగాడు.

లేచి వాడి వెనకే నడిచింది గంగ. ఇంకా తప్పుతూ తప్పుతూ వున్న అండర్ గ్రౌండు గుర్వ్యారంలోకి వాడు దారి తియ్యడం చూసి ఆగిపోయింది.

"ఉప్పుడు కాదు... ముందు నాకు తిండి కావాల." గవ్విగాడు వెనక్కి తిరిగి నోట్లో బీడివి తుపుక్కున ఉమ్మేసేడు.

"అదేం కుదర్దు. ముందునా అనసరం తీరేకే నీ ఆకలి తీరతాది" నిర్ణయించుకో అప్పట్టు నిర్లక్ష్యంగా చూసేడు. వాడి గొంతులోని పట్టుదల అర్థమైంది గంగకి.

నిస్సహాయంగా కదిలింది. మోకాళ్ళ లోతున్న వాన నీళ్ళలోంచి చీకట్లోకి నడిచి పాలుగేళ్ళుగా పెంచుకున్న కపిలో ఒక్కసారిగా పులిలా మీదికి లంఘించిన గవ్విగాడి బరువుకి మొదలు వరికిన చెట్టులా వెళ్ళకలా పడి పోయింది గంగ.

వెన్నులో నీటిల్లుమని ఏదో చిట్లవట్టెంది. పదిలంగా గుండెలకి హత్తుకున్న గాజుపల్లెం విరిగి వెయ్యి ముక్కలైంది.

28-2-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాపత్రిక